

prokazuje, že je endometrióza multiorgánovým a systémovým zánětlivým onemocněním, které vyžaduje interdisciplinární péči vedenou gynekologem specializovaného centra.

ZÁVĚR

Problematika endometriózy je složitá a doposud ne zcela objasněná. Především patogeneze hluboké infiltrující endometriózy, k níž se endometrióza urotraktu řadí, má řadu možných teorií vzniku. Ačkoliv je toto onemocnění ve spojitosti s močovými cestami vzácné, je potřeba na něj pamatovat v diferenciální diagnostice recidivujících, cyklických urologických obtíží či při náhodném nález patologické urotraktu u žen v reprodukčním věku. Urolog sehrává jistou nezastupitelnou roli při dispenzaci a diagnostice endometriózy močových cest.

V Nemocnici ve Frýdku-Místku vzniklo v roce 2021 jedno z mála akreditovaných komplexních center pro léčbu endometriózy v České republice. Centrum nabízí ročně konzultace více než dvěma stovkám pacientek. Díky multidisciplinární spolupráci s chirurgickým a urologickým oddělením je centrum schopno operačně vyřešit všechny typy endometrióz včetně hluboké infiltrující endometriózy gastrointestinálního traktu a močových cest.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AMH – antimülleriánnský hormon
BE – endometrióza močového měchýře
CD10 – cluster of differentiation 10

CT – výpočetní (počítačová) tomografie
DIE – hluboká infiltrující endometrióza
DKK – dolní končetiny
ER β – estrogenový receptor β
ERK – extracelulární signál-regulující kináza
ESBL – rozšířené spektrum betalaktamáz
GnRH – gonadotropiny uvolňující hormon
HLA – hlavní histokompatibilitní komplex
IL – interleukin
IUD – nitroděložní tělísko
IVF – umělé oplodnění (in vitro)
LU – lymfatická uzlina
MNOF – Městská nemocnice Ostrava Fifejdy
MMP – matrix-metaloproteináza
MRI – vyšetření magnetickou rezonancí
mTOR – savčí cíl rapamycinu
NEMFM – Nemocnice ve Frýdku-Místku
NF- κ B – nukleární transkripční faktor κ B
NGF – nervový růstový faktor
NK buňky – přírodní zabíječi
OAB – hyperaktivní močový měchýř
OE – ovariální endometriom
PDK – pravá dolní končetina
PG – prostaglandin
SPE – povrchová peritoneální endometrióza
TAS – transabdominální ultrazvukové vyšetření
TGF- β – transformující růstový faktor – β
TNF α – faktor nádorové nekrózy α
TUR – transuretrální resekce
TVS – transvaginální ultrazvukové vyšetření
UE – endometrióza močovodu
UTE – endometrióza močových cest
UV junkce – ureterovezikální junkce
UZ – ultrazvukové vyšetření
VEGF – vaskulární endoteliální růstový faktor
VUR – vezikoureterální reflux

LITERATURA

1. Lacheta J. Děložní adenomyóza: patogeneze, diagnostika, symptomatologie a léčba. *Česká Gynekologie*. 2019; 84 (3): 240–246.
2. Lenz J, Chvátal R, Fiala L. Endometrióza. 1. ed. Praha: Grada 2021; 26–30.
3. Leonardi M, Espada M, Kho RM, et al. Endometriosis and the Urinary Tract: From Diagnosis to Surgical Treatment, Diagnostics. 2020; 10 (771): 1–17.
4. Maccagnano C, Pellucchi F, Rocchini L, et al. Diagnosis and Treatment of Bladder Endometriosis: State of the Art. *Urologia internationalis*. 2012; (89): 249–258.